

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP. A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ötáshoz petisórv 5 kr. Nagobb terjedelmű, mint szűnő több labell hirdetések, akik szerint a legelőbb árért. Helyes: minden bejelentéstől külön 30 kr. „Nyitván”-en megjelenő közlemény ötáshoz petisórv 15 kr. Nérv. vagy börtönelleni beküldött kértak nem véletlen töltötte. — Ugyasuten kés- iratok sem mutatnak vissza.

Az állami vonz- és taszító-erő.

I. Az államok egymásközti fenállása hasonlítható a világegyetemben lévő testek, — csillagok — létezés, melyek a végtelen űrben, az aetherban léteznek, s saját a teremtő által körvonalozott pályájukat futják, a nélkül, hogy az egyik a másikba ütközne, és ezen erő a vonz- és taszító erő; az aether a népek szelme, a pálya, melyben az államoknak mozogniuk és futniok kell, „a közvélemény”; és az emberi szenvedélyek fekezésére alkotott egyetemes humanitár törvények; hol tehát a taszító erő a vonz-erő, — mint monarchiánkban is — az egyik, vagy a másik égi test rovására kifejlődik s működik, p. o. az orosz vagy orosz érdekben, ott csillaghullásnak, (átlambuknak) éghajlati változásoknak, égi háborúnak, vízözönnök, vulkánikus kiöregésnek, orkánoknak, földrengésnek, villámokknak és menykőcsapásoknak, egy szóval fejtelten rombolásoknak kell be-következnie. Ez így és ekként áll a természetben. És épen így áll az a mostani sőt felhőkkel beborult európai politikai láthatáron is, melyek a hő és világság élető napot (az emberiséget és civilizációt) és a holdat időközönként márc közél 200 év óta gyászfátyallal borítják el, és a politikailag derűteltebbnek látszó kek eget csak rövid ideig vigasztalásukra engedik szemlélni, és ime a midőn a századokon át zaklatott Turcia kész saját birodalmának politikai sőtét fejelet alkotmányra (a népek jogainak garantiája) által bevilágítani, és a civilizált népek pantheonjába belépni, akkor a midőn egész Európát a durva despotikus és gyilkoló inhumánus erejével fenyegető Russia, csakis némelykor, igen győren és korlátozott éjszakai fénye dacára, mint egy üstökös-csillag 200 év óta már többször a Balkan félszigeten megjelen, és oly hosszú farkkal bír, miszerint abba még más szolgalelkű dara-bantok mint Szerbia, Ruménia és Monte-negró, mint satellitsek pedig — oh szűgyen, fújlatok és gyalázatok — a farkesóvaló Borussia (persze csak álca alatt) és a mindenkinék udvarló, csimpalgóúzó Ausztria is belefogódzik, sőt azon szerencsét-len, de sajnálatraemlő Ruménia még a nyakára is tekergette azt, melyeket mind sebes futásban rövid ideig magával elyep-szelve ragadván és jól kiforgatván visszajön, és akkor a nikor tetszik magától ismét ellökni! Hiszen Ausztria csak úgy ingadozik, s így legkönnyebben eshetik, bukhatik is. Persze az áll-litak, hogy monarchiáknak nincsen pénze a háboru viselésére, ez áll, de ko-molyan kérdem van-e actu, vagy leund-e pénze ilyen általános kétségbeeső pangás mellett a fegyverrel őrözött békére? Nincsen e nem lesz, hisz minden kut-forrás lassanként, fókönként elapad, és ilyen véstérhes körülmények közt nincsen kilátás egy udvozóbb jövőre! Mind-azonáltal a történelem azt igazolja, mi-szerint Britania continentalis szövetségé-sének hadi költségeit mindig fedezte, de csak akkor, ha az actő érdekben állt, s jól kellene tudni azt, hogy Anglia contin-talialis alliance-hatalom nélkül soha háboruba biztos eredményvel nem bo-

csájtkozhatik, ezen hatalom pedig in-prima linea mint legedrekeltebb, és a keleti kérdés által veszélyesen érintett ha-talom csakis az osztrák-magyar monar-chia lehetne. Ezen közös actő pedig nemcsak Anglia, de főleg monarchiáink nézve egy specialis létkérdés, de az európai közszabadságra és civilizációra nézve is az. Ezerszer fájdalom! monarchiánk épen oly kevésbé bizhatik benne, mint Nagy-Britania mibenünk... mert politikánk nem praecise markirozott, nem öszinte-banem perfid és áleázott, Albion politikai állásponjta és érdekei pedig 1854 óta lényegesen megváltoztak, melyeknél fogva nincsen absolut szükség a támadó fellépésre. Imez állításunkat a jövő számban ér-vekkel kísérelendjük meg támogatni.

— Dalmáciában föltűnő sok katonaság van jelenleg elhelyezve. A zarái, raguzai, catarói sat. katonai tártarak tönyök élelmi szer-ekkel. Spalatóban több száz ember számára katonai kórházak rendeztek. Mindez arra mutat, hogy készülni, s pedig Bosznia okkupációja céljából. Érdek, a mit a pra-gói Peliták állit, hogy t. i. Rodica táborser-nagynak, meg Záriban időzött. Becsből rúnd-szerint egy s. k. udvari esendőrt utján kul-ték a hivatalos leveleket, nem pedig postán.

— Az osztrák-magyar kormány jelen ma-gartására vonatkozólag írja a „Friedenblatt”, hogy a kormány a megváltozott katonai hely-zet miatt nem lát semmi változást a politikai helyzetben és következképek még nem létezik elég ok s alap a közbenjárásra.

Az európai harczter.

A Dunai harczteréről újabb események híre csak győzen érkezett a mai sürgönyökkel. Egy bukaresti távirat szerint az oroszok Busesuk közvetlen közelében Slobosi-nál 10,000 főnyi sereggel szintén átkeltek a Dunán, de e hír kevéssé erősített azon teg-napi távirat sem, hogy Izsánál, hol az első átkelési kísérlet meghusult, az oroszok végre mégis átjutottak és Nikopólyt elfoglalták volna. Eddig csak Sisto van határukban s innen kezdenek előnyomulni; de hogy előértek már Timovoig értek volna, mint egy ma sürgöny jelenti, annak képtelenségét egy pillan-tal a térképre bebizonyítja.

A várnagyosság kivételével Nikopólyt kezdve az Al-Duna jobbpartját egész hosszáb-an ellepték már az orosz seregek. Csörtetik a kardot, a győzelmes átkelés dicsőségét el-kapatra hirdetik, sőt azt hiszik, hogy már kétségtelen bírókuk a török terület. s úgy viselik ott magukat, mintha otthon lennének és a czár új álváltozások egy proclamatiót in-té, mely meghamisítja a mailat és jelent s hazudik a jövő rovására, mint egy görög történetiro.

Az orosz sereg zomének átkelése és stratégiai felvonulása a Duna jobb partján több napot fog igénybe venni; hogy aztan az orosz jobbszárnya a Balkan nyugoti része felé fog mikódni, miatt a Dobruzsza felől előnyomuló balszárnya a várnagyosság körül föllított török sereget foglalkoztatja, igen valószínű. — Ez azonban nem igen gyor-san történhetni; a dobruzsai hadosztálynak még csak először jutottak el a cerna-vodaküszendési vonalhoz, a sivistoi derékhad pedig máris elmozdított hajókban szendev.

A Dobruzsza egész bensejét átbarangolja az orosz lovasság, a gyalogság azonban csak nagy nehezen bírja követni. A gyalogság út-alatn kerülve a helyebb lévő meősoros átkel, lehetőleg közel tartja magát a Dunához s Ma-esintől egyenes irányban Csernovoda felé tart.

„Ereszd el e törpét Friezi! kiáltá egy medve főrna asszony. „Igen de úgy ordít, mint a bolond, mon-dá egy gyermek háng. „O ezt a csiripelést nem hallja meg egy ember sem! Az asszonyának széles lapos orra volt, és apró gonosz szemek, de magassá-gára nézve mindet felülmulta. Most Flóra szólalt meg — Katinka alig ösméri fel hangját. Általános gúnykacaj követte azt. „Kitérni az utból? Isemé! a magas asz-szony. Ez a város érdeke kisasszony, ut a leg-szegényebb paraszt is elmehek setálni épen úgy, mint a nagy urak — azt szeretném én látni, ki kerget el innen engem! Szétterjesz-keve megállott. „Ide néztek emberek! Az ilyen ma-gunk-féle csak a köcsösbán látja nagy büszkén, ha a lovak a szegieten gyorsan befordultak és egész örömmel törnek el a szegény ember kezét lábát. Ilyen népség a kisasszony épen — ezt az irigység sem tagadhatja meg — minden természetes rajta, nincs semmi része sem ki-festve — szinte szeretne az ember bele ha-

A Dobruzsában nyomult orosz csapatok csak hát napra való előszéggel vannak ellátva. A Hirsóválnál árkelv csapatok is beleszámtva a dobruzsai orosz sereg számát körülbelül 30,000-re teszik. A törökök osztravoda küsz-tendei védelmi terve általilag igen jól s ál-talan a legnagyobb bizalommal viseltetnek a török sereg sikere iránt. A Dobruzsza muzul-man lakosságának nagy része Küsztenében gyűlt össze. A Duna vonal hosszában így van fel-osztva a török ha erő: Viddinben 30,000, So-bában 10,000, Nikopólyban 10,000, Sistoóban 4,000, a várnagyosságban: Russek 20,000, Sumla 60,000. E számkor alapján föltehető, hogy a Nikopólyban és Sistoóban lévő 14,000 embert magához vonva Abdul Kerim a rus-csak-sunlai vonalról 90,000 embert vezethet a csa-ta-mezőre, a mi biztosítaná a relative többséget. Gyurgyevónál az átkelés meghusult. Fla-mundánál javában foly az ágyúzás. Eddigél a muszkák mindenütt roppant ellenállásra ta-láltak. Az átkelési esztározás sehol sem szü-netelt s mindenütt retentő áldozatot szed. A hadviselők kétségbeesett harczát az égháboru zordóná teszi, mely a Duna fölött dúlóhang. Gyurgyevóhól a vonatok éjjel nappal sebesül-teket hoznak Bukaresztbe. A sürgönyöket s leveleket lefogalják.

Othon is meg gyűlt a baja a czár ő fel-ségének, ugyanis éltve egy csapatokban fölkeltek a lengyelök Litvániaiban. Minden hivatalos czafozat dacára tény, hogy a hely-nyos, hogy a félkelés nagyobb mérvet nem ölt-ött. A külföldi lengyelök épen semmit sem tudnak róla, de hogy az mégis létezik, ime szolgáljon ra tanúságot a kiáltvány: „A fehér sas nemzetehez! Ebradjetek föl honfitársaink! rázzuk le a muszka igát. Europa szeme rajtuk függ s rokonszenv-vel fogadja jajkiáltásukat. Amely pillanatban az első muszka sereget elverték, dicsőségük napja, Lengyelország nagy napja febragyo. Europa nem ellensége a szabadságra kü-zdő nemzeteknek, de a miénket kétszeres örm-mel fogadja, mivel mi első sorban a zsarnok-ság ellen küzdünk. Fel, Lengyelország minden fia, eljen a szabadság! Varsó, jun. 20-an. Bujnovszky Kazmer. parancsnok.”

A bulgáriai török seregről még mindig semmi sem hallatszik, s mindinkább valószínű, hogy Abdul Kerim okavodni fog döntő esatába becsákozni. Ellenben a Balkan sorsozait nagy buzgalommal örösitik és Söfia-nál új hadtestet vonnak össze.

Az ázsiai harczter.

Kis-Ázsiából újabb hírek nem érkeztek, sem az egyik vagy a másik ellenfél mozdul-táiról, sem pedig a csatározásról, hanem az újabban jött számos távirati tudósítások mind a már elhunyt csatározásokat emlitik fel, ezek szerint az oroszok Zeria és Seidejkan mellett szendevett legújabb vereségük után az egész vonalon visszahuzódnak. Kirándulásaik, melyek-eket majd Oltin, majd Toprak Kalin, legköze-llebb pedig egyenesen Zevinen át Erzerum meghódítására tettek, mind meghusultak és ha Loris Melikoff tábornoknak nem sikerül segédcsapatokat vonni magához a Kaukázus-ból — mi különben az ottan mindinkább terjedő lázadás miatt csaknem képzalhetlen, — le kell mondania a közel jövőben minden újabb vá-lalatról s egyedül arra kell fordítania mibb ere-jét, hogy Karst ostromolja, s ha lehet be-vegye, egyszersmind pedig, hogy ez erd fel-mentést lehetőtlenné tegye a török csapatok-ra nézve. Ezek folytán igen valószínű, hogy az or-oszok minden további támadó előnyomulásról lemondanak és kizárólag Kars ostromlására szorítkoznak, hogy azt még a tél beálta előtt rapni. — Fejét szorosra a fehér kalap mellé hajította. Egy asszony a ki Katinka előtt érkezett oda, valóságos dühöngött a körben. Itt jön még egy, kiáltá és ujjával a fiatal leányra mutatott. A legközelebb állók önkénytelenül szét-váltak. Itt állott Flóra, areza és a jóka fehér mért a hó — látszott hogy térdei roskettek, látványlag ilyekézt büszke tartását visszaj-nyerni. Ez nem tartozik reánk, kiáltá egy ka-masz és látat fordított Katinkának; a kör ut-ra bezáródott, még szorosabban mint előző-kor. „Katinka! kiáltá Henriette gyómaltan félelmében az emberi testből alkotott falak mögött; de hanja rögten el lett nyomva. Tiszán hallatszot, hogy egy kéz fogta be száját. E pillanaton három, négy kamasz jobbra balra tántorgott. Katinka erőteljes karok-kal meg magát a magas asszonyt is félre ta-szította és nővérehez lépett. „Mit akartok? kérdé erős szilárd han-gon. — A támadók egy pillantra meglepetve

hatalmukba kerítve annál nagyobb előnyöket biztosíthatnának maguknak a békekötés alkal-mával. Ha ez valósl, Mukhtar pasára azon feladat vár, hogy Kars örségét egész erejéből támogassa és kitartásra bírja. Mukhtar pasa úzóbe verén az orosz bal-szárnyat, egyik orosz hadtest egész éjjel erő-letett menében haladva mult hó 25-én reggel egyesült a derékhad egyik osztályával s há-rom ponton egyszerre megtámadta az ottomán derékhad egyik hadosztályát. Az ütközet az egész vonalon rendkívül elkeseredett volt s az oroszok a kitűnően kezelt ágyuk közremű-ködésével minden ponton megverettek. Az üt-közet reggeli 9 órától est 9 óráig tartott s az oroszok órási veszteségek után Zevintől négy mérföldnyire fekvő erődített táborukba vonul-tak vissza. Az orosz balszárny e két nap tel-jesen szétveretett. Másnap újabb esata volt a Sogani Dagh kö-zelében, benn az erdőben, hol a Zevinből elő-nyomuló törökök támadták meg a közelebbi oroszokat. A esata a legmagasabb kitartással folyt s végül ismét az oroszok lettek a vesz-telek. Konstantinápolyból erős segély csapatok érkeznek naponként Mukhtar pasa főhadiszál-lására, hol a tábori körházak túl vannak tömve sebesültekkel, kik oroszok hiányában alig ré-szesülnek valami orvosi segélyben.

— A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Az orszá-gos erdészeti egyesület f. hó 8-án d. e. az egyet helyiségében gyűlést tart. A lengyel-kör által tervezett nyári-mulatság ünneppely jel-le gével fog birni; a kör ugyas ekkor ülendi meg tíz évi fenállásának évfördulóját. Zofia Gusztáv, a főváros közmunka-tanácsának érde-mes főmőrnöké annyira beteg, hogy az orvos-ök egészségének helyreállítása iránt kevés reményt nyujtanak a Boleznay kertben tegnap gyűlést tartottak a kömvisek, melyen az alapszabályok felolvastattak és elfogadtattak. A központi Fröbel nő-egylet f. hó elsején ren-dezte a császár-fürdő megyógy udvarában az idei első nyári táncszertélyét a fővárosban fennálló öt gyermekkertjévé; igen jól sike-rült. Az örök ároknak a récs-fürdő előtti része, a tanács határozata szerint kijavítatnak, hely-reállítatnak és megerősítetnek. A lefolyt hé-ten élv született 259 gyermek, elhalt 259 szem-ly; így a születések 9-el mulják felül a hal-lalozásokat. Ez év 25 hetében élv született összesen 6550 gyermek, elhalt 6405 egyén; így a születési többlet 145.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 2.

Elnök: Ghyeyz Kálmán. Jegyző: Gulner Gyula, Beothy Algenon. A kormány részéről jelen vannak: Trefort Agoston, Pechy Tamás, Bedekories Kálmán.

Elnök megnyitja az ülést d. e. II óraker. A mult élv jegyzőkönyve hitelesítetk. Trefort Agoston közoktatási miniszter a miniszterelnök tavellétében bemutatja az Olasz-országgal kötött szerződés hatályának meg-hosszabbításáról szóló s ő feltsége által szent-sített törvényzárókat. Kihirdetünk s hasonló kihirdetés végett a felső házhoz átküldetk. Ezután kihirdetünk a mult ülésen a de-galóti tagjaira beadott szavazás eredménye. Mely a következő: Hendes tagoknál megválasztottak: Ernuszt Kelemen, Pechy Manó gróf, Prónay József, Somsich Imre gróf, Mrasoviez Mátyás, Peja-osevich László gróf, Voncsina János, Kralje-viceh Frigyes, Bánhádi Béla báró, Bittó István, Bujanovics S., Fák M., Missich János, Mol-nár Gy., Radich József b., Szeniczey Odón, Szalay József, Tizsa Lajos, Várady Gábor, Csengery Antal, Harckányi Frigyes, Hegedüs Sándor, Nagy György, Tóth Vilmos, Balogh Imre, Eber Sándor, Horváth Gyula, Szivák Imre, Tizsa László, Baross Gábor, Prileszky Tádé, Vissolyi Gusztáv, Zsedényi Ede, Ap-ponyi Albert gr., Csernány Lajos, Szilágyi Dező, Wahrman Mór, Wodjaner Albert, Pulszky Agost, Márkus István.

Ezeket kivül kaptak ifj. Raday Gedeon 45, Pogonyi Dénes 18, Kovács Gyula 14 szavazat. A többi szavazat egyesek között meg-oszlott. Póttagokul választottak: Kukuljerics Iván, Rechen András gr., Lechozky Eged, And-rássy Mihály, Molnár Antal, Perotti Alajos, Antonsen István, Beothy Algenon, Mariássy Kálmán, Szüllő Géza, Boross Bálint, Poor Antal.

Ezeket kivül kaptak: Michl Jakab 16 szavazatot. A többi szavazat egyesek közt meg-oszlott. A megválasztott tagok utasítatnak teendők teljesítésére. Kihirdetünk továbbá a második bíráló és a közgazgatási bizottság egy-egy tagjára a mult ülésen beadott szavazás eredménye.

Percezl László és Mikó Bálint — ki ko-rábban választatott meg — bíráló bizottsági ta-gok leteszik az esküt, melyet a ház állváhall-gat meg. S im ő Lajos előadó bemutatja a gazd-ság bizottság jelentését a ház július havi költ-ségvetése tárgyában. A jelentés a holnapi ülés napirendjére tüzetik ki.

„Szép ruha! Unepelő ruha! És így a hét középen az erdőben, a hol rongyjai a to-visen maradnak! No de mi ez? Pénz van! Szakajta kosárral léltek az öreggel! De hon-n került ez? Semmi baj! Ki kérde azt? Hogy az öreg molnár összevásárolta a gabo-nát a szegény emberek orra előtt, és sok ezer mérónyit felrakott a padlára — az magának kisasszony mindy! Mindy az is, hogy azt mondta, miszerint egy mérót sem ad el addig, míg az árak oly magasra nem emelkednek, hogy az emberek úgy ezezozogjanak mint az egerek!”

„Ez hazugság!” kiáltá Katinka magán kívül. „Ugy — hazugság? Ugy-e az sem igaz, hogy mi az alapitók kórme között jutottunk? Ezek az utolsó burgonyai is kivesszik fazekam-ból. A szerencsétlenség meg van! Az én lea-nyom inkább a vízbe ugrik, minthogy ezen hóhérokna dolgozzék.”

„Az én testvérem pedig az első napon ösz-szelevi öket, dicsékedett egy félig felöltö tün. (Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCSÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza. Regény. Irta: Mariette. (Folytatás.)

Henriette haragosan dobantott lábával, de nem tudta megakadályozni, hogy Flóra is vele ne menjen.

Katinka később indult utánok, s szede-geve a közeli bokor alól a virágokat, midőn egy távoli gongy kiáltás hallott, melyet miúnt-ty egy tüneg ordítása követett.

A hölgy hallgatódzott, újra hallotta e ki-áltást. Ez Henriette hangja volt. Katinka követte a hangot a tövisek ron-gyokká lépték le a ruhát róla.

Először is asszonyok és rongyos gyerme-kek csoportját látta, mely egy rakásan go-nolygott fel s alá, de ha a csoport kissé tá-volult látta a főleg középen Flóra fehér ka-lapját is.

Az inkentás töltőtt egyet eddigél...

Legujabb... Beos jul... Hogy mennyire...

A harca... A harca...

TISZAI DANIEL. Hirdetés. 259. 1-1.

FIAT... akat stb.

mentés. ótársaság.

FORINT... egkarok ellen.

szina Lajosnál.

szia Lajosnál.

TION J.

szekendők... keztyük- és varrókés...

Daniel könyvnyomdájában.

